

یادا نامه

خبرنامه انجمن علمی یادگیری الکترونیکی ایران (یادا)

همکاران این شماره (به ترتیب حروف الفبا):

مهندس سوگل بابازاده، مهندس بهناز داراب، مهندس محمد رضا حسینی، دکتر مریم طایفه محمودی، آقای صابر عظیمی، خانم فاطمه فضلی، مهندس متین ماهری،

خانم سارا مجتبهدی، دکتر آئین محمدی، خانم نیلوفر مقدس

آنچه در این شماره می خوانید:

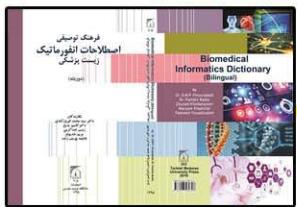
ستون صاحب‌نظران

گزارش سخنرانی علمی

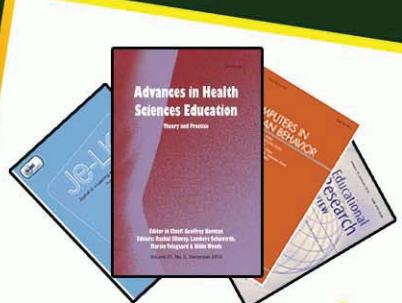
دیدادهای آینده معرفی کتاب

انجمن‌های علمی مرتبط وبگاه‌های یادگیری

مجله‌های رایاد

رویدادهای آینده

به ماه دی، گلستان گفت با برف
بگفت ای دوست، مهر از کینه بشناس
من آموزم درختان کهن را
مرا هر سال، گردون میفرستند
چمن یکسر تکارستان شد از من
به گل گفتم رموز دلفربی
ز من، گلهای نوروزی شب و روز
چو من گنجور باخ و بوستانه

که ما را چند حیران میگذاری
ز ما ناید بجز تیمار خواری
گهی سرسبزی و گه میوه داری
به گلزار از پی آموز گاری
چوان نقش بد از من مینگاری
به بلبل، داستان دوستاری
فرا گیرند درس کامکاری
درین گنجینه داری هر چه داری

با عرض سلام و احترام خدمت همراهان عزیز یادآنامه، شب یلدا و آغاز فصل زیبای زمستان بر شما مبارک باشد. با شماره‌ای
دیگر از یادآنامه در خدمت شما عزیزان هستیم.
در راستای ارتقاء فعالیت‌های انجمن از منظر علمی و تخصصی، و نیز ارتقاء بینش و دانش مخاطبان درخصوص تحولات و
رویدادهای حوزه یادگیری الکترونیکی، استدعا داریم با در اختیار گذاشتن محتوای مناسب و ارسال نظرات و بازخوردهای
سازنده خود ما را در ارتقاء اهداف خبرنامه یاری فرمایند. منتظر دریافت مطالب و نکات شما از طریق رایانامه
yadanewsletter@gmail.com هستیم. جهت دسترسی به شماره‌های قبلی خبرنامه نیز می‌توانید به بخش خبرنامه انجمن، در سایت
<http://elearningassociation.ir> مراجعه نمایید.

در این شماره از یادآنامه، در ستون صاحب نظران، اهمیت "آموزش فاصله دار و یادگیری الکترونیکی" را از زبان جناب آقای
دکتر محمدی می‌شنویم. سپس، گزارش سخنرانی سرکار خانم دکتر فتاحی با عنوان "ارائه مدل محاسباتی وضعیت کاربر بر
مبنای شخصیت و احساس در محیط‌های یادگیری مجازی" را خواهیم داشت. در ادامه، با کتاب "فرهنگ توصیفی
اصطلاحات انفورماتیک زیست پژوهشی"، که تکارندگان آن آقایان دکتر فیروزآبادی و دکتر بدیع و سرکار خانم ها خداکرمی،
خدیوفر و یوسف زاده هستند، آشنا می‌شویم. به سیاق گذشته نیز، یکی دیگر از مجلات علمی در این حوزه و یک مورد از
وبگاه‌های یادگیری معرفی می‌شوند. نیم‌تگاهی نیز به چند رویداد علمی مطرح این حوزه در سطح ملی و بین‌المللی و معرفی

یک انجمن علمی مرتبط خواهیم داشت.

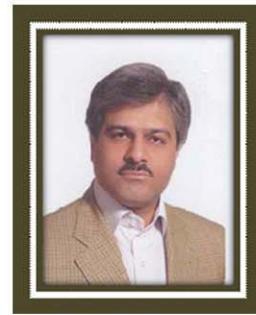

سندو صاحب نظر اد

آموزش فاصله دار و یادگیری الکترونیکی

دکتر آئین محمدی

عضو هیات علمی دانشکده مجازی دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

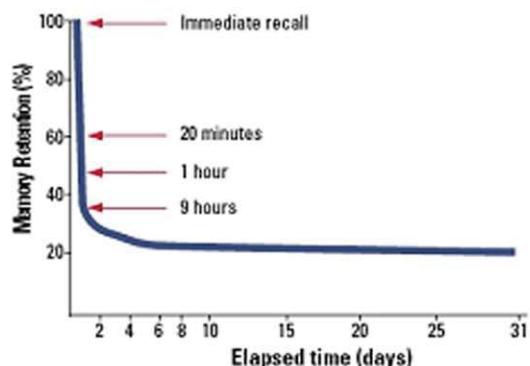
با گسترش روزافزون زیرساختهای الکترونیکی و رایانه‌ای و شبکه اینترنت، تاثیر آموزش مجازی در بهبود میزان یادگیری و توانمندی در شاخه‌های مختلف علوم پزشکی مورد توجه ویژه‌ای قرار گرفته است. نظریه‌های مختلفی در مورد یادگیری شناختی ارائه شده که یک شاخه از آنها به نظریه‌های پردازش اطلاعات (Information processing) شهرت دارند. ویژگی‌های مهم این نظریه علاوه بر یادگیری، یادداری (Retention) و فراموشی (Forgetting) است. برای اولین بار هرمن اینگهاوس در سال ۱۸۸۵ با مطالعه یادگیری و فراموشی، منحنی مشهور فراموشی را معرفی کرد. منحنی فراموشی که به دنبال مفهوم دیگری به نام منحنی یادگیری ارائه شد در واقع بدین نکته اشاره دارد که به محض پایان یافتن روند یادگیری، مساله فراموشی آغاز می‌شود و با سیر پیشرونده مشخصی کاهش می‌یابد. مطالعات پایه نشان داده است که یک عامل بسیار مهم در ثبت بلند مدت اطلاعات و بازیابی موفق از حافظه بلند مدت، زمان تماس با مطلب است و یکی از راههای پیشنهادی برای کاهش سرعت روند فراموشی و مهار منحنی فراموشی و ایجاد تاثیر ماندگار، تکرار مطالعه مورد نظر به صورت دوره‌ای است که به نام اثر فاصله دار (Spaced effect) شناخته شده است.

نظام مختلفی در نظریه‌های پردازش اطلاعات (Information processing) ارائه شده است که یکی از مشهورترین آنها نظام مدل (Modal) است. در این نظام مراحل اصلی یادگیری را می‌توان به شرح زیر خلاصه کرد:

۱. حافظه حسی (Sensory Memory): محرک‌های حسی ابتدا وارد این حافظه می‌شوند. این حافظه که به طور کلی می‌توان آن را به دو دسته صوتی (Echoic memory) و تصویری (Iconic memory) تقسیم نمود، بسیار کوتاه مدت است. اجزای وارد شده به این حافظه حداقل برای یک تا سه ثانیه باقی می‌مانند.

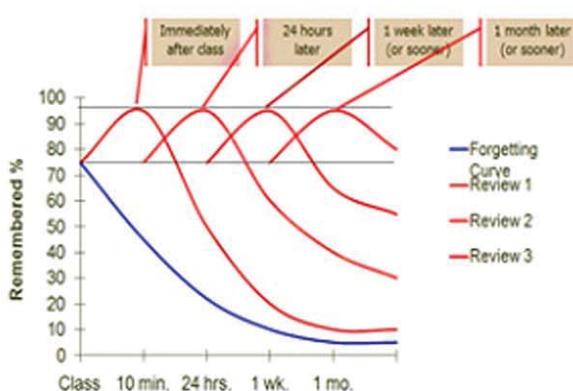
۲. حافظه کوتاه مدت (Working Memory): کلیه محرک‌های حسی که به حافظه حسی وارد می‌شوند در صورت عدم توجه ناپدید خواهند شد، اما مواردی که فرد به آنها توجه (Attention) کند به حافظه کوتاه مدت منتقل می‌شوند. عموماً ظرفیت این حافظه 7 ± 2 ماده است.

Stahl SM, Davis RL, Kim D, et al. CNS Spectr. Vol 15, No 8. 2010.

یکی از این راه‌ها مطالعه فاصله‌دار است. در این روش توصیه می‌شود که به جای یادگیری متمرک‌ز حجم بالایی از مطالب، آن را به قسمت‌های کوچک‌تر تقسیم کرده و در فواصل مشخص مطالعه کرد. مثلاً مطالعه بار اول، مطالعه فعال روز بعد، مطالعه فعال در هفته بعد و مطالعه فعال در چهار هفته بعد.

با این روش مواد آموزشی بسیار بهتر و کاملتر یادآوری می‌شود و با ماندگاری بیشتری در مغز ذخیره می‌گردد. همانطور که در نمودار دیده می‌شود با این چهار مرحله مطالعه فاصله دار میزان فراموشی حدود ۸۰٪ کاهش خواهد یافت.

پس به طور خلاصه در روش مطالعه فاصله‌دار، به جای مطالعه مطالب به صورت پشت سر هم و با حجم زیاد، مطالب تقسیم‌بندی شده و در فواصل آموخته می‌شوند. توصیه می‌شود حداقل سه تکرار برای هر مفهوم در نظر گرفته شود.

۳. حافظه بلند مدت (Long Term Memory) (موادی که به حافظه کوتاه مدت راه یافته‌اند در صورتی که مورد تمرین و تکرار (Rehearsal) قرار گیرند کد گزاری (Encoding) شده و به حافظه بلند مدت وارد می‌شوند.

در صورتی که فرد نیاز به یادآوری مطالب داشته باشد باید مجدد آنها را بازیابی (Retrieval) کرده و از حافظه بلند مدت به حافظه کوتاه مدت منتقل کند. این فرآیند به طور کلی به دو قسمت یادآوری (Recall) (مانند پاسخ به سوالات تشریحی کوتاه پاسخ) و یا شناسایی (Recognition) (مانند یافتن پاسخ در سوالات چند گزینه‌ای) تقسیم می‌شود.

یکی از مشکلاتی که در این فرآیند رخ می‌دهد فراموشی (Forgetting) است. در صورتی که اتفاقات قدیمی باعث فراموشی وقایع تازه رخ داده شوند به آن تداخل رو به جلو (Proactive or forward-interference) می‌گویند مانند فراموش کردن محل پارک خودرو که به دلیل تداخل خاطره پارک در محل دیگری در گذشته اتفاق می‌افتد. در صورتی که وقایع جدید باعث فراموشی اتفاقات گذشته شوند، به آن تداخل رو به عقب (Retroactive or backward-interference) گفته می‌شود. مانند زمانی که یک شماره تلفن جدید باعث مشکل در به یادآوری شماره تلفن قدیمی می‌شود.

در سال ۱۸۸۵ یکی از روانشناسان مشهور بانام هرمان اینگ‌هاوس (Hermann Ebbinghaus, ۱۸۸۵) بررسی فرآیند یادآوری و فراموشی برای اولین بار منحنی فراموشی را رسم کرد. وی با ارائه کلمات سه حرفی بی معنی و اندازه گیری زمان فراموشی آنها، این کار را انجام داد. همانطور که در این منحنی مشاهده می‌شود بعد از گذشت کمتر از ۲۴ ساعت بیش از ۶۰٪ آموخته‌ها فراموش می‌شود. برای کمک به حافظه و جلوگیری از این فراموشی راه‌های مختلفی ارائه شده است.

منابع:

Kerfoot, B. P. 2010. Adaptive spaced education improves learning efficiency: A randomized controlled trial. *J Urol*, 681–678 :183.

Kerfoot B. P., E. G. Armstrong, P. N. O'Sullivan. 2008. Interactive spaced-education to teach the physical examination: A randomized controlled trial. *J Gen Intern Med*, :23 978–973

Kerfoot B. P., H. E. Baker, M. O. Koch, et al. 2007. Randomized, controlled trial of spaced education to urology residents in the United States and Canada. *J Urol*, 1487–1481 :177.

Kerfoot B. P., M. C. Kearney, D. Connelly, M. L. Ritchey. 2009. Interactive spaced education to assess and improve knowledge of clinical practice guidelines: A randomized controlled trial. *Annals of Surgery*, 749–249:744.

Gyorki DE, Shaw T, nicholson J, et al. Improving the impact of didactic resident training with online spaced education. *AnZ J Surg*. Jun 480-477;(6)83;2013

☒ Tulenko, K., & Bailey, R. (2013). Evaluation of spaced education as a learning methodology for in-service training of health workers in Ethiopia. *Knowledge Management & E-Learning*, 233–223. (3)5.

<https://www.trainingindustry.com/wiki/entries/forgetting-curve.aspx>

Carpenter, S.K., Cepeda, N.J., Rohrer, D., Kang, S.K., Pashler, H. (2012). Using Spacing to enhance diverse forms of learning: Review of recent research and implications. *Educational Psychology*, 378-369 ,24.

Donovan, J.J., Radosevich, D.J. (1999). A meta-analytic review of the distribution of practice effect: Now you see it, now you don't. *Journal of Applied Psychology*, ,(5)84 805-795.

یادگیری الکترونیکی دنیای جدیدی را بر روی آزمایش و اجرای فرآیندهای پداگوژیک باز کرده است. یکی از این فرآیندها که با توسعه یادگیری الکترونیکی قابلیت بالایی برای اجرا پیدا کرده یادگیری فاصله‌دار است. استفاده از یادگیری الکترونیکی برای این امر نسبتاً جدید است. به عنوان مثال شرکت کنندگان در یک دوره آموزشی، مطالب درسی را در قالب یک سenario به همراه سوال چند گزینه‌ای مربوطه دریافت می‌کنند و این ارائه در فواصل مشخص تکرار می‌شود. در صورتی که سوال فوق را اشتباه پاسخ دهند، توسط امکانات آموزش مجازی (مانند LMS) مجدداً به مطالعه مبحث راهنمایی می‌شوند و در صورتی که به سوال در دو مرتبه تکرار، درست پاسخ دهند تکرار آن متوقف می‌شود.

در صورتی که روش یادگیری با مواردی چون تاثیر آزمون (Testing Effect) ترکیب شود، می‌تواند اثرات قابل توجهی بر یادگیری دانشجویان داشته باشند. ثابت شده است که اگر یک روز بعد از مطالعه یک مبحث از آن آزمون گرفته شود (در مقایسه با زمانی که این آزمون دیرتر برگزار شود)، ماندگاری بسیار بالاتری ایجاد می‌کند. اگر چه این روش وابستگی کامل به روا و پایا بودن آزمون دارد، ولی یادگیری الکترونیکی می‌تواند به بهترین وجهی ترکیب این دو را ارائه دهد.

یک نمونه عملی استفاده از یادگیری فاصله دار، پلتفرم اینترنتی است که توسط دانشگاه هاروارد طراحی شده و QStream.com نام دارد. این سامانه با استفاده از یک الگوریتم کامپیوتری، سوالات مباحث تدریس شده را در فواصل مشخص تعیین و ارائه می‌کند.

لازم به ذکر است که تاثیر یادگیری فاصله دار با استفاده از یادگیری الکترونیکی در مطالعات مختلفی بررسی و تایید شده است.

سخنرانی علمی

ارائه مدل محاسباتی وضعیت کاربر بر مبنای
شخصیت و احساس
در محیط‌های یادگیری مجازی

سخنران: خانم دکتر سمیه فتاحی
تاریخ برگزاری: یکشنبه ۱۳۹۵/۰۸/۱۱
مکان: دانشگاه تربیت مدرس

تدوین: مهندس بهناز داراب
رئیس کمیته سخنرانی‌ها و گردهمایی‌های علمی انجمن
آبان ۱۳۹۵

۱- مقدمه

گزارش حاضر به معرفی سی و دومین سخنرانی علمی انجمن یادگیری الکترونیکی ایران (یادا) می‌پردازد. این سخنرانی با همکاری دانشگاه تربیت مدرس، در محل دانشکده فنی، مهندسی این دانشگاه برگزار شد. سخنران این نشست خانم دکتر سمیه فتاحی بودند.

۲- معرفی سخنران و سخنرانی

خانم دکتر سمیه فتاحی، دارای مدرک دکترای تخصصی PhD در رشته مهندسی کامپیوتر، گرایش هوش مصنوعی و رباتیک از دانشگاه تهران هستند. زمینه اصلی تحقیقاتی ایشان در رابطه با مدل‌سازی رفتار انسان، یادگیری الکترونیکی، تشخیص الگو، داده‌کاوی و تحلیل کلان داده‌ها است. نامبرده دست کم دارای ۱۵ عنوان مقاله علمی- پژوهشی در مجلات و

کنفرانس‌های بین‌المللی می‌باشد. وی در حال حاضر عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایراندак) می‌باشد. از جمله فعالیت‌های اجرایی ایشان می‌توان موارد زیر را نام برد:

پژوهشگر موسسه تحقیقاتی تحلیل کلان داده دانشگاه دالهوزی کانادا، کارشناس ارشد گروه امنیت اطلاعات و سامانه‌های پژوهشکده امنیت پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات (مرکز تحقیقات مخابرات ایران)، عضو هیأت علمی سابق دانشگاه صنعتی کرمانشاه، عضو شورای فناوری اطلاعات دانشگاه صنعتی کرمانشاه و سرپرست کمیته داوران چهاردهمین کنفرانس دانشجویی مهندسی برق ایران

۳- خلاصه سخنرانی

۱-۳- مقدمه

از سال ۱۹۵۰، شاخه‌ای جدید از علم رایانه به نام هوش مصنوعی برای بهبود وضعیت رایانه ها شکل گرفت. هوش مصنوعی روشی برای ساخت ماشین‌هایی است که قادر به فکر کردن بدون نیاز به انسان‌ها می‌باشند. بیشتر تحقیقات اولیه در هوش مصنوعی بر روی انجام ماشینی بازی‌ها و نیز اثبات قضیه‌های ریاضی با کمک رایانه‌ها بود. پیشرفت در این حوزه از علم با پستی و بلندی‌های فراوان ادامه یافت تا حدی که جهان امروز در مقایسه با دوران اولیه ساخت رایانه‌ها چندان هم واقعی به نظر نمی‌آید و می‌توان گفت که به جهان به تصویر کشیده شده در افسانه‌های علمی و تخیلی شباهت دارد. اما همان‌قدر که فناوری در حوزه ساخت رایانه‌های هوشمند پیشرفت نمود، انتظار انسان از این ساخته دست بشر نیز هر روزه افزایش یافت. این انتظار تاحدی بالا رفته است که سوالی که در ابتدای قرن جدید مطرح شده، این است که آیا می‌توان رایانه‌ها را طوری برنامه‌ریزی نمود که بتوانند کارهایی را انجام دهند که اگر قرار باشد انسان‌ها انجام دهنند، باید از هوششان استفاده کنند؟ آیا قابلیت‌های حل مسئله در رایانه‌ها با

است، سبک یادگیری فلدر-سیلورمن به صورت خودکار استخراج شود.

بخش دیگری از پژوهش‌ها بر روی استفاده از مدل‌های احساس در طراحی کارگزارهای مصنوعی جهت هوشمندسازی و افزایش قابلیت باورپذیری تاکید دارند. همچنین پژوهش‌های پیشین در محیط‌های یادگیری مجازی بر روی استفاده از احساس در محیط‌های یادگیری برای افزایش رضایت یادگیرنده و نرخ یادگیری اشاره دارند. در برخی از آن‌ها استفاده از عامل‌های هوشمند مصنوعی دارای احساس اشاره شده است و در تعداد کمی به تشخیص وضعیت احساسی کاربر اشاره شده است. در مواردی که هدف تشخیص وضعیت احساسی کاربر بوده است، استفاده از ویژگی‌هایی همچون صوت و چهره کاربر مورد نظر پژوهش بوده است.

شکل ۱- پژوهش‌های حوزه استفاده از مدل‌های شخصیت و احساس در تعامل انسان با رایانه

آنچه این پژوهش را از کارهای پیشین متمایز می‌سازد، ارائه مدلی ترکیبی از احساس و شخصیت می‌باشد. همچنین در مدل پیشنهادی در مولفه شخصیت، پژوهش فعلی به دنبال یافتن ویژگی‌ها و دنباله‌های رفتاری جهت تشخیص خودکار شخصیت می‌باشد. در مولفه‌ی احساس، امکان محاسبه متغیر خواهایندی به عنوان مهمترین متغیر در محاسبه احساس، براساس شخصیت، رویدادهای محیطی و اهداف کاربر به شکل یک فرمول ریاضی فراهم شده است. در واقع ارائه فرمولی که براساس آن بتوان میزان خواهایندی

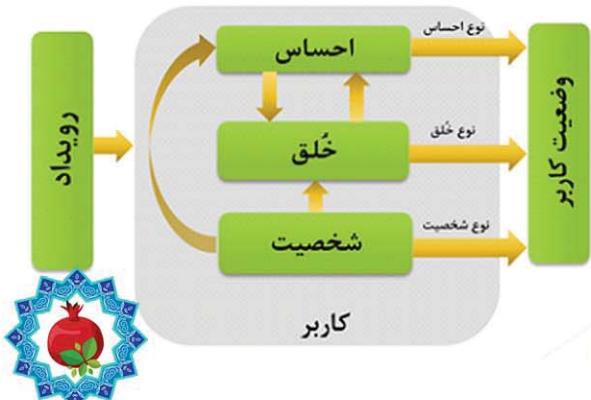
انسان‌ها برابر است؟ به نظر می‌رسد با وجود موافقت و مخالفت‌های موجود، مسیر رسیدن به پاسخ این سوال این است که به روش فهم انسان از دنیا پس ببریم و همین روش را در تعامل با رایانه به کار ببریم.

برای دستیابی به روایی هوش مصنوعی نیاز است که روش فهم انسان از دنیا پیرامونش کشف و بررسی شود. این که انسان چگونه و با چه ساختاری به درک، تشخیص و حل مسائل می‌پردازد و این که ذهن انسان چگونه اطلاعات دریافتی از حواس (مانند بینایی یا شنوایی) را درک می‌کند؟ یا این که حافظه انسان چگونه عمل می‌کند؟ و چه ساختاری دارد؟ این که چگونه عامل‌های شناختی انسان بر درک او از محیط و عملکردش بر آن تأثیر می‌گذارند؟

همه موارد فوق نیازمند مطالعه روانشناسی شناختی، تعیین عامل‌های دخیل در درک انسان از محیط و نهایتاً ارائه مدلی محاسباتی از روابط بین این عوامل می‌باشد. ارائه مدل محاسباتی از ویژگی‌های انسانی همچون شخصیت، خلق و احساس می‌تواند به محققان کمک کند تا در حد قابل قبولی نحوه فهم انسان از دنیا پیرامونش و برخورد با آن را درک کنند و در نهایت بتوانند ماشینی هوشمند بسازند که قابلیت تعاملی در حد انسان با انسان داشته باشد.

۳- پژوهش‌های پیشین

تا کنون پژوهش‌های زیادی در حوزه استفاده از مدل‌های شخصیت و احساس در تعامل انسان با رایانه بویژه در محیط‌های یادگیری مجازی انجام شده است (شکل ۱). به جرأت می‌توان گفت، بخشی از پژوهش‌های این حوزه تنها بر روی استفاده از ویژگی‌های شخصیتی در طراحی کارگزارهای هوشمند مصنوعی، ربات‌های سخت‌افزاری و نرم افزاری جهت ارتباط موثر با کاربران و شبکه‌های اجتماعی استوار هستند. در زمینه استفاده از شخصیت در محیط‌های یادگیری مجازی، کارهای پیشین تنها بر روی استفاده از ویژگی‌های شخصیتی در طراحی محیط‌های یادگیری استوار هستند و تنها در تعداد کمی از آن‌ها سعی شده

شکل -۲- شمای کلی مدل محاسباتی وضعیت کاربر بر مبنای شخصیت و احساس در محیط‌های یادگیری مجازی

شخصیتی تعیین می‌شود. سپس با اجرای الگوریتم‌های داده‌کاوی بر روی مجموعه داده‌ها، یکسری دنباله‌های رفتاری پر تکرار، در هر بُعد شخصیت استخراج می‌شود، تا در آینده بتوان از طریق دنباله‌های رفتاری متمازیز کننده شخصیت، شخصیت را به صورت خود کار استخراج نمود.

مولفه احساس

هدف کلی این مولفه تشخیص شدت و نوع احساس‌ها می‌باشد. با توجه به جامعیت و کاربردی بودن مدل احساس OCC در مطالعات هوش مصنوعی، از این مدل در طراحی مولفه احساس استفاده نمودیم. مدل OCC شامل ۳ شاخه احساس می‌باشد، که اولین شاخه، احساس‌هایی هستند که نتیجه‌ای از وقوع رویدادها براساس خوشایند یا ناخوشایند بودن آن‌ها نسبت به هدف‌های فرد می‌باشند. تمرکز این پژوهش بر روی این شاخه از احساس‌ها می‌باشد.

خوشایندی یکی از مهمترین متغیرهای مدل OCC است که برای محاسبه نوع و شدت احساس‌های شاخه اول تعریف شده است. درواقع خوشایندی میزانی است که رویدادی با اهداف فرد مطابقت دارد. رویدادها چیزهایی هستند که اتفاق می‌افتد؛ و خوشایند یا ناخوشایند بودن آن‌ها مطابق با اهداف فرد ارزیابی می‌شوند. روند کلی محاسبه خوشایندی در مولفه احساس در شکل ۳ آمده است.

کاربر را تعیین نمود تفاوت بارز این پژوهش با کارهای پیشین است.

۳-۳- مدل پیشنهادی

هدف اصلی این تحقیق ارائه‌ی چارچوبی محاسباتی از وضعیت کاربر بر مبنای دو مفهوم شخصیت و احساس می‌باشد.

مولفه شخصیت

به طور کلی طراحی مولفه شخصیت در چارچوب پیشنهادی، دو هدف کلی را در بر می‌گیرد:

تعیین بهترین مجموعه از ویژگی‌های رفتاری جهت تعیین خودکار شخصیت کاربر یافتن رابطه بین الگوهای دنباله‌های رفتاری و شخصیت کاربر

بمنظور تأمین دو هدف فوق، مولفه شخصیت براساس مدل MBTI پیاده‌سازی شد. در راستای رسیدن به هدف اول ابتدا داده‌های رفتاری کاربرها در ارتباط با رایانه ثبت و ذخیره می‌شود. همزمان با این مرحله شخصیت کاربرها از طریق تکمیل پرسشنامه (برای تایید نتایج) شخصیتی تعیین می‌شود. همچنین براساس مدل شخصیتی اختاب شده (در تحقیق حاضر مدل MBTI) مجموعه‌ای از ویژگی‌ها، برای استخراج ابعاد شخصیتی کاربرها تعریف می‌شود. در مرحله بعدی، این ویژگی‌های تعریف شده براساس داده‌های رفتاری ثبت شده مقداردهی می‌شوند. مجموعه داده بدست آمده توسط الگوریتم‌های تشخیص الگو بررسی و بهترین مجموعه از ویژگی‌ها اختاب می‌گردد. به کمک ویژگی‌های اختاب شده می‌توان شخصیت کاربرها را در آینده به صورت خودکار تشخیص داد. در واقع روند کلی این بخش تعیین و تحلیل ویژگی است. شمای کلی مدل پیشنهادی در شکل ۲ آورده شده است.

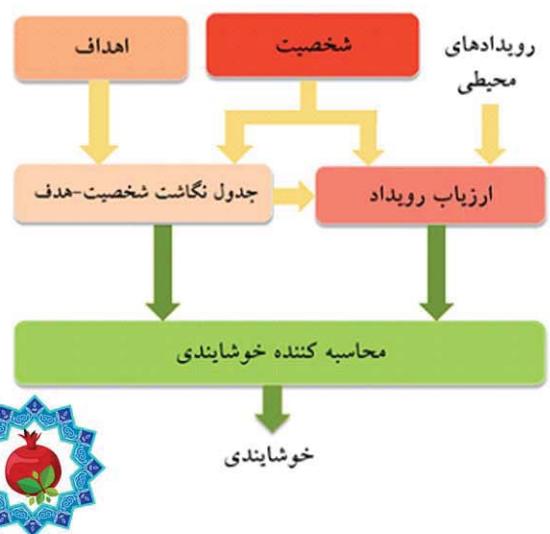
در راستای رسیدن به هدف دوم مولفه شخصیت، ابتدا داده‌های رفتاری کاربرها در ارتباط با رایانه ثبت و ذخیره می‌شود. همزمان با این مرحله شخصیت کاربرها از طریق تکمیل پرسشنامه

شخصیت-هدف و میزان تاثیر رویدادهای محیطی بر روی اهداف دستیابی شده از واحد ارزیاب رویداد هستند.

نتایج
با توجه به اینکه آموزش و یادگیری، یکی از پرکاربردترین حوزه‌های ارتباط انسان با رایانه است، مدل پیشنهادی در این تحقیق برای محیط یادگیری مجازی، پیاده‌سازی و مورد آزمایش قرار گرفت. در مولفه شخصیت، مجموعه‌ای از ویژگی‌های رفتاری و دنباله‌های رفتاری پر تکرار برای تشخیص خودکار شخصیت بددست آمدند. در مولفه احساس، اساس بر تعیین میزان خوشایند یا ناخوشایند بودن رویدادهای محیطی که در محیط یادگیری اتفاق می‌افتد و باعث می‌شوند احساس یادگیرنده تغییر کند، قرار داده شده است. در مولفه احساس، براساس ویژگی‌های شخصیتی، اهداف یادگیرنده، و رویدادهای محیط یادگیری، میزان متغیر خوشایندی تعیین می‌شود.

مدل پیشنهادی تشخیص شخصیت در یک محیط واقعی (محیط یادگیری مجازی دانشگاه تهران برای درس مبانی کامپیوتر و برنامه‌سازی) مورد ارزیابی قرار گرفت و در بخش ویژگی‌های رفتاری، از ۱۱۲ ویژگی تعریف شده ۱۴ ویژگی با دقت خوشبندی بین ۵۵ تا ۱۰۰ درصد، امکان دسته‌بندی افراد با شخصیت‌های مختلف را ارائه می‌کند. همچین دنباله‌های رفتاری با دقیقی بین ۷۷ تا ۷۹ درصد قادر به خوشبندی یادگیرنده‌گان با شخصیت‌های مختلف هستند. مولفه احساس مدل پیشنهادی در یک محیط شبیه‌سازی و دو محیط واقعی یادگیری مجازی شامل محیط یادگیری مجازی دانشگاه تهران برای درس مبانی کامپیوتر و برنامه‌سازی و محیط آموزش زبان انگلیسی مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج محیط شبیه‌سازی امکان پیش‌بینی خوشایندی را با دقیقی بین ۸۷ تا ۹۱ درصد و محیط‌های واقعی با دقیقی ۷۵ درصد نشان می‌دهند. نتایج نشان می‌دهد که مدل پیشنهادی می‌تواند با دقیق قابل قبولی نوع شخصیتی و میزان خوشایندی در محیط

شکل ۳- تشخیص خوشایندی در مولفه احساس

همانطور که در شکل فوق مشخص شده است، واحد ارزیاب رویداد اثر رویدادهای محیطی بر هدف‌های دستیابی شده‌ای که براساس جدول نگاشت شخصیت-هدف تعیین شده‌اند را محاسبه می‌نماید. در واقع خروجی این واحد مشخص می‌کند که چه میزان از هدف‌های کاربر، براساس رویدادهای محیطی دستیابی شدند. از طرفی، شواهد زیادی وجود دارد که رابطه بین ابعاد شخصیتی و رویدادهای محیطی را نشان می‌دهد. این که افراد با شخصیت‌های متفاوت نسبت به رویدادهای یکسان، عکس العمل‌های متفاوتی را نشان می‌دهند. برای مثال، سوال پرسیدن از معلم در یک محیط یادگیری رویدادی است که با بعد شخصیتی درونگرایی/برونگرایی ارتباط دارد. همان‌طور که می‌دانیم افراد برونگرای تمايل دارند که از دیگران درخواست کمک داشته باشند و به دیگران نیز کمک کنند. در حالی که افراد درونگرای ترجیح می‌دهند تنها‌یی و بدون کمک دیگران کارهایشان را انجام دهند. به همین دلیل در این واحد از رابطه‌ی بین ابعاد شخصیتی و رویدادها برای محاسبه‌ی تاثیر رویدادی محیطی بر هدف‌های دستیابی شده استفاده شده است.

برای ارزیابی سطح خوشایندی یا ناخوشایندی یک رویداد دانستن این مسئله ضروری است که چقدر این رویداد در راستای اهداف کاربر بوده است. به همین دلیل ورودی‌های این واحد، اهداف و میزان اهمیت اهداف از جدول نگاشت

کنسرسیوم یادگیری برخط (OLC) یک سازمان حرفه‌ای پیشرو است که مختص پیشبرد یادگیری برخط می‌باشد و توسعه حرفه‌ای، دستورالعمل‌ها، بهترین انتشارات عملی و راهنمایی برای مریان در انجمن‌های یادگیری برخط سراسر دنیا را ارائه می‌کند. OLC یک عامل کلیدی در زمینه انتقال تحصیلات الکترونیکی است. از طریق کنفرانس‌ها، فرصت‌های یادگیری باکیفیت و ابزارهای مفید برای اشخاص و سازمان‌ها فراهم شده و آن‌ها بخشی از این رشد سریع بوده‌اند. ارزش واقعی تعلق به OLC، بخشی از یک جامعه جهانی بودن است. عضویت در OLC به معنی متعلق بودن به اجتماعی مشکل از صدها موسسه و شرکت در بیش از ۱۴ کشور دنیاست تا در جهت پیشبرد بهترین شیوه‌ها در آموزش برخط گام بردارند. به طور مشخص، عضویت در این انجمن، امکان ارتباط با موسسات و شرکت‌هایی را با آموزش‌های دانشکده‌ای، بهبود بازدهی سرمایه نهادی، گسترش رهبری و دسترسی به متخصصان موضوع فراهم می‌سازد. افراد می‌توانند از ارتباط با رهبران (راهنمایان) شناخته شده، دریافت آموزش‌های لازم توسط کارشناسان صنعت، ارتباط پیوسته با کل مجموعه کنسرسیوم و کلیه همکاران آن، به اطلاعات علمی و توسعه‌ای پیشرفت‌های دسترسی یابند.

یادگیری مجازی را به صورت خودکار و به درستی تشخیص و گزارش نماید. در نهایت، کارایی مدل تعیین خواهایندی در دو سیستم آموزش لغات زبان انگلیسی که یکی به صورت ساده و دیگری هوشمند طراحی شده بود، مورد بررسی قرار گرفت. سیستم هوشمند سیستمی بود که در آن خواهایندی به صورت خودکار تشخیص داده می‌شد و متناسب با آن، سیستم، واکنشی را درخور وضعیت کاربر ارائه می‌کرد. نتایج مقایسه دو سیستم هوشمند و ساده نشان داد که کاربرها سیستم هوشمند را جذاب‌تر و نزدیک‌تر به ویژگی‌های شخصیتی شان می‌دانند. همچنین آن‌ها تایید کردند که سیستم هوشمند، وضعیت احساسی آن‌ها را به خوبی درک کرده و متناسب با آن واکنش نشان داده است و این سیستم می‌تواند در بهبود فرآیند یادگیری آن‌ها موثر واقع شود.

انجمن‌های علمی مرتبط

خانم سارا مجتهدی
دانشجوی مهندسی کامپیوتر
دانشگاه علم و فرهنگ

کنسرسیوم یادگیری برخط

Online Learning Consortium
<http://onlinelearningconsortium.org/>

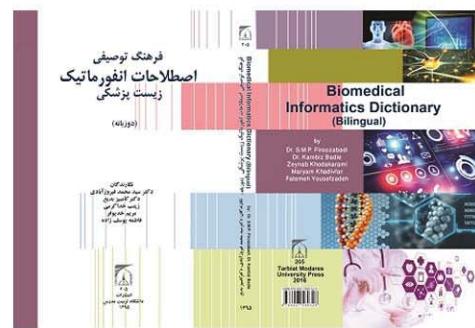

معرف کتاب

دکتر مریم طایفه محمودی

استادیار پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات
و عضو هیات مدیره انجمن یادگیری الکترونیکی

فرهنگ توصیفی اصطلاحات انفورماتیک زیست پزشکی

معرف مجله‌ها رایاد

دکتر مریم طایفه محمودی

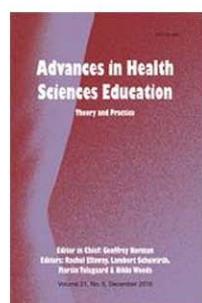
استادیار پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات
و عضو هیات مدیره انجمن یادگیری الکترونیکی

توجه

به تمامی دانشجویان و پژوهشگران عزیز توصیه می شود که قبل از ارسال مقاله به مجلات مختلف، حتماً لیست مجلات فاقد اعتبار از نظر وزارت علوم را کنترل نمایند تا خدای ناکرده حاصل تحقیقات خود را به مجله‌ای که فاقد اعتبار علمی شناخته شده است، ارسال نکنند. جالب توجه این است که در میان مجلات نام برده شده، مجلات ISI و Scopus هم وجود دارند. این لیست مرتب در وبگاه وزارت علوم به آدرس زیر، بروز می شود: <http://www.msrt.ir/fa/rppc/pages/files/validpublications.aspx>

نام مجله: پیشرفت‌های حوزه آموزش علوم سلامت

Advances in Health Sciences Education

نگارندهان: دکتر سید محمد فیروزآبادی، دکتر کامبیز بدیع، زینب خداکرمی، مریم خدیوفر و فاطمه یوسفزاده
انتشارات: دانشگاه تربیت مدرس
سال انتشار: ۱۳۹۵

فرهنگ حاضر، مشتمل بر ۲۰۱۵ مدخل از نوع واژه و اصطلاح پایه و تخصصی حوزه انفورماتیک زیست پزشکی به دو زبان فارسی و انگلیسی است. تمامی مداخل، بر حسب الفبای انگلیسی (در انتهای کتاب) تنظیم شده است. مدخل‌های موجود در این فرنگ به دو دسته تقسیم می‌شوند: مدخل‌های اصلی اصلی که ذیل آن، اطلاعات توصیفی آمده است و مدخل‌های ارجاعی (مشتمل بر کوته نوشتن) که ذیل آن توضیحی ارائه نشده و با اختصار «نک» (نگاه کنید) به دیگر مدخل‌های اصلی مربوط، ارجاع شده است. در تدوین فرنگ حاضر، سعی بر آن بود تا هم معادل دقیق فارسی و هم توصیف دقیق مفهومی برای هر مدخل ارائه شود. در همین راستا در این فرنگ، برای بسیاری از واژه‌ها و اصطلاحات حوزه انفورماتیک زیست پزشکی که فاقد معادل فارسی مناسبی بودند، واژه‌گزینی

کنفرانس دربرگیرنده همه وجوه مرتبط با «آموزش باز و از دور و یادگیری الکترونیکی و یادگیری ترکیبی» در حوزه‌های مختلف «پدآگوژی و علوم تربیتی» و «فتاوارانه و مهندسی» است و از مقاله‌های اصیل پژوهشی که دربردارنده یافته‌های جدید در ابعاد گوناگون آموزش باز و از دور، یادگیری الکترونیکی، آموزش از دور و یادگیری ترکیبی است استقبال می‌کند. مهم‌ترین اهداف کنفرانس عبارت است از:

- فراهم آوردن شرایط مناسب برای عرضه یافته های پژوهشی متخصصان در حوزه آموزش باز و از دور ، یادگیری الکترونیکی و یادگیری ترکیبی
- پدید آوردن محیطی برای تعامل میان صاحب نظران و تضارب‌آرای پژوهشگران حوزه های یاد شده
- ارتقای سطح دانش، بینش و فرهنگ علمی در حوزه آموزش از دور ، یادگیری الکترونیکی و یادگیری ترکیبی
- شناسایی مسائل پژوهشی و ایجاد محیطی هم افزا برای حل آنها در حوزه های یاد شده
- ارزیابی سیاستها و برنامه‌های اجرایی نظام آموزش باز و از دور ، یادگیری الکترونیکی و یادگیری ترکیبی در سطح ملی و بین المللی

برای تحقق اهداف فوق، علاوه بر پذیرش و ارائه مقالات، کارگاه‌های آموزشی، برگزاری نمایشگاه تخصصی، سخنرانی‌های کلیدی، میزگردهای تخصصی، جشنواره تولید محتواهای الکترونیکی و گزارش رساله‌های منتخب دکتری برنامه ریزی آموزش از دور نیز در دستور کار کنفرانس قرار دارد؛ از این‌رو از همه پژوهشگران و متخصصان دعوت می‌شود با ارسال آخرین یافته‌های پژوهشی خود، علاقه‌مندان را از نتایج تحقیقات خود بهره‌مند سازند.

تمرکز این مجله بر بررسی پیشرفت‌هایی است که در حوزه آموزش علوم سلامت رخ داده و دارای بنیان نظری درست و روش شناسی قوی استوارند. دست اندکاران حوزه های پژوهشی، کاردرمانی، پرستاری، روانشناسی و ... نیز می توانند برای این مجله مقاله ارسال نمایند. با توجه به قدمت ۲۰ ساله این مجله، مقالات حاصل از پژوهش‌های قوی خود را برای آن ارسال نماید.

انتشارات: Springer Netherlands

دوره تناوب انتشار: دوماهیکبار

فعالیت موضوعی: آموزش علوم سلامت

Impact Factor: 2.462

سردبیر: Geoffrey Norman

ISSN: 1382-4996

نشانی الکترونیکی:

<http://link.springer.com/journal/10459>

رویداد ها آینده

مریم طایفه محمودی

استادیار پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات و

عضو هیات مدیره انجمن یادگیری الکترونیکی ایران

یادآوری: یازدهمین کنفرانس یادگیری الکترونیکی ایران

11th e-Learning Conference

یازدهمین کنفرانس سالانه یادگیری الکترونیکی در اسفندماه سال ۱۳۹۵ با همکاری پژوهشکده آموزش باز و از دور دانشگاه پیام نور و انجمن یادگیری الکترونیکی ایران (یادا) برگزار خواهد شد. این کنفرانس تلاش می‌کند با همکاری همه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، اندیشمندان و پژوهشگران کشور، محیطی را برای عرضه آخرین پیشرفت‌های پژوهشی و فتاوارانه در زمینه آموزش باز و از دور، یادگیری الکترونیکی و یادگیری تلفیقی فراهم کند.

معرفی مجله‌ها دایاد

مهندس محمد رضا حسینی
سرپرست اداره آموزش مجازی و دبیر شورای برنامه
ریزی و هماهنگی آموزش مجازی دانشگاه علامه
طباطبایی

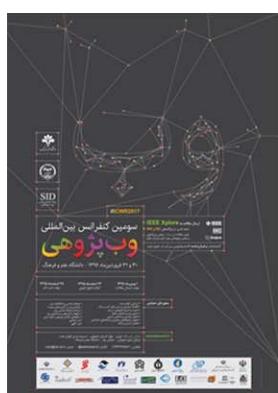

نشست تخصصی
توسعه یادگیری الکترونیکی (آموزش مجازی) در
تحصیلات تکمیلی
سیاستگذاری، اقدام و عمل
دانشگاه علامه طباطبایی، پردیس تحصیلات تکمیلی (خودگردان)
۹۵/۹/۳۰ از ساعت ۱۲-۹
مکان: سالن کنفرانس پردیس خودگردان، توانیر، نظامی گنجوی

مریم طایفه محمودی
استادیار پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات و
عضو هیات مدیره انجمن یادگیری الکترونیکی ایران

سومین کنفرانس بین المللی وب پژوهی
3rd International Conference on Web Research The

محورهای اصلی کنفرانس:

- ۱ مبانی نظری، فلسفی، روان شناختی و جامعه شناختی، یادگیری الکترونیکی و یادگیری ترکیبی
 - ۲ برنامه ریزی آموزشی و درسی یادگیری الکترونیکی و یادگیری ترکیبی
 - ۳ مدلسازی کاربر و شخصی سازی مولفه های یادگیری الکترونیکی و یادگیری ترکیبی
 - ۴ طراحی و اجرای واسطه های هوشمند و محیط های چند رسانه ای برای مقاصد یادگیری الکترونیکی
 - ۵ شبکه های یادگیری اجتماعی و ابزارهای راهنمایی
 - ۶ یادگیری الکترونیکی و بین المللی سازی آموزش به ویژه در زمینه های ایران شناسی، آموزش زبان فارسی و علوم و فرهنگ ایرانی اسلامی
 - ۷ کاربرد یادگیری الکترونیکی و یادگیری ترکیبی در آموزش غیررسمی و مدام العمر
 - ۸ مدیریت، نظارت و ارزیابی نظام یادگیری الکترونیکی و یادگیری ترکیبی
 - ۹ مهلت ارسال مقاله کامل: ۲۵ دی ۱۳۹۵
 - تاریخ برگزاری کنفرانس: ۵-۳ اسفند ۱۳۹۵
- ویگاه:

<http://conference.pnu.ac.ir/Tehran-icelet2017/default.aspx>

پست الکترونیکی:

ICELET2017@conference.pnu.ac.ir

آدرس دبیرخانه کنفرانس: تهران، بزرگراه ارشاد، خیابان نخل، سازمان مرکزی دانشگاه پیام نور، پژوهشکده آموزش باز و از راه دور
تلفن تماس با دبیرخانه: ۰۲۱-۲۳۳۲۲۲۱۲
نمبر: ۰۲۱-۲۲۴۸۵۲۲۱

آقای صابر عظیمی

دانشجوی دکتری تکنولوژی آموزش دانشگاه علامه طباطبائی و مسئول همکاری‌های علمی کمیته دانشجویی انجمن یادگیری الکترونیکی ایران

کنفرانس بین المللی طراحی مجدد علوم تربیتی، آموزش برای آیندگان، خلاقیت، نوآوری، ارزش‌ها

Redesigning Pedagogy International Conference
Education for the Future: Creativity, Innovation,
Values

با رشد و پیشرفت‌های رخداده در عصر اطلاعات ضرورت متناسب سازی آموزش و پرورش با شرایط حاضر بیش از پیش احساس می‌شود. تغییرات در آموزش و پرورش مربوط به بعد نظریه‌ها، طراحی‌ها، رسانه‌ها و فناوری‌های آموزشی، مدیریت، ارزشیابی و ... است. در واقع با توجه به شرایط فعلی بهتر است یک بازتعریف از ابعاد مذکور به عمل آید. این کنفرانس فرصتی را برای پژوهشگران مختلف از سراسر جهان برای اشتراک اطلاعات خویش در این زمینه فراهم خواهد آورد.

محورهای کنفرانس:

- ارزشیابی
- واکاوی آموزش و پرورش در فضای باز
- تعلیمات مدنی و آموزش اخلاقی
- شناخت، انگیزه و یادگیری
- برنامه‌ریزی درسی
- آموزش خردسالان
- علوم اعصاب در آموزش
- سیاست‌ها و فنون آموزشی
- علوم انسانی و مطالعات آموزش و پرورش اجتماعی
- زبان و سواد آموزی
- علوم آموزش

سومین کنفرانس بین المللی وب پژوهی توسط دانشگاه علم و فرهنگ وابسته به جهاد دانشگاهی در تاریخ ۳۰-۳۱ فروردین ۱۳۹۶ در تهران برگزار می‌شود. کنفرانس بین المللی وب پژوهی می‌کوشد تا پژوهشگران، دانشجویان، اساتید و متخصصین در زمینه‌های علوم کامپیوتر، فناوری اطلاعات، کتابخانه و ارتباطات را گرد هم آورده، دستاوردهای پژوهشگران و صاحب نظران در حوزه‌های وب، اطلاعات و زیرمجموعه آنها را ارائه نماید. لازم به ذکر است که مقالات این کنفرانس در IEEE، SID و ISC نمایه خواهند شد.

محورهای کنفرانس:

- ارزیابی کیفیت وب
- اقتصاد اینترنتی و مدل‌های کسب و کار
- امنیت و حریم خصوصی در وب
- بازیابی وب و تحلیل محتوا
- تحلیل رفتاری و شخصی‌سازی
- تحلیل محیط‌های مجازی و شبکه‌های اجتماعی
- تعامل انسان و رایانه
- جامعه‌شناسی و اخلاقیات وب
- رایانش وب در کاربردهای همراه
- رسانه و ارتباط شناسی وب
- سکوها و ابزارهای نرم افزاری وب
- سکوها رایانش توزیعی، انبوه، ابری
- وب معنایی
- وب کاوی

آخرین مهلت ارسال مقالات: ۱ بهمن ۹۵
تاریخ برگزاری کنفرانس: ۳۰-۳۱ فروردین ۱۳۹۶

برگزارکننده: دانشگاه علم و فرهنگ

تلفن دبیرخانه: ۴۴۲۹۷۵۸۳

وبگاه کنفرانس: <http://iranwebconf.ir/fa>

پژوهش محور است که در زمینه پیاده سازی موفق آموزش برخط، دانش و تجربه کافی دارد. خبرگان این شرکت می توانند در زمینه های آموزش توسعه محتوا، تولید محصول آموزش برخط، ارائه خدمات پژوهشی آموزش الکترونیکی، پشتیبانی در طراحی، معرفی و پیاده سازی آموزش الکترونیکی، راه اندازی یک کسب و کار آموزش الکترونیکی، انتخاب بهترین دوره های برخط، انتخاب راه حل های آموزش الکترونیکی و ... مشاوره و راهنمایی ارائه نمایند.

Learning Light همچنین قادر به ارائه دوره های آموزش الکترونیکی توسعه یافته و فیلم های آموزش الکترونیکی در زمینه های "رهبری و مدیریت"، "بهداشت و ایمنی"، "بهداشت و مراقبت های اجتماعی" و طیف گسترده ای از دوره های "مهندسی و تولید" و "مدیریت زباله و بخش بازیافت^۱" می باشد.

یک نمونه از محصولات مدیریت محتوای این مرکز که در قالب یک قالج مجازی فعالیت می کند، در وب گاه

<http://www.virtual-college.co.uk/lms> موجود و قابل بهره برداری می باشد. این محصول از طریق یک سامانه مدیریت محتوای مبتنی بر ابر به مدیریت آموزش با استفاده آسان می پردازد. از ویژگی های این سامانه می توان به امکان ایجاد و مدیریت برنامه های آموزشی کارکنان با بیش از ۳۰۰ دوره آموزش الکترونیکی، دسترسی به تمام آموزش ها و گزارش گیری ها از یک داشبورد و پیگیری پیشرفت یادگیرنده و ایجاد گزارش های نظارتی و ... اشاره نمود. دسته بندی دوره های ارائه شده در این سامانه ، "بهداشت غذایی"، "حفظ اطلاعات کودکان"، "بهره وری" ، "مراقبت های بهداشتی" ، "مهارت های کسب و کار" ، "بهداشت و ایمنی" ، "برابری و تنوع" و ... می باشد.

صفحه چینی و صفحه آرایی :
فاطمه فضلی
سیده نیلوفر مقدس

^۱Waste Management and Recycling Sector

- ۰ آموزش ریاضی
- ۰ تربیت بدنی و ورزش
- ۰ تغییر مدرسه و رهبری
- ۰ آموزش و پرورش علوم
- ۰ نیازهای ویژه آموزش و پرورش
- ۰ معلم کیفیت، معلم آموزش و توسعه
- ۰ هنرهای نمایشی و تجسمی

زمان های مهم کنفرانس:

آخرین مهلت ارسال چکیده مقالات: ۳۱ ژانویه ۲۰۱۷

اطلاع رسانی در مورد پذیرش مقالات: ۲۸ فوریه ۲۰۱۷

تاریخ کنفرانس: ۳۱ مه تا ۲ ژوئن ۲۰۱۷

محل برگزاری: Nanyang Walk, Singapore

وبگاه کنفرانس

<https://conference.nie.edu.sg/2017/index.php>

وبگاه ها بیادگیری

مهندس سوگل بابازاده

پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات

<http://www.learninglight.com>

Learning
Light
engaging. effective. elearning.

Learning Light، به عنوان یک مرکز عالی بکارگیری فناوری های آموزش الکترونیکی و یادگیری در سال ۲۰۰۵ تاسیس شد و یکی از بزرگترین خوشه های شرکت های آموزش الکترونیکی در انگلستان و حتی اروپا، می باشد که با استفاده از فناوری های آموزش الکترونیکی به بهبود عملکرد کسب و کار شرکت ها کمک نموده است.

Learning Light، یک شرکت آموزش الکترونیکی

مشتاقانه در پی دریافت
نقطه نظرات شما عزیزان
هستیم
باشد که با یاری شما
این خبرنامه هرچه پربارتر
و به یاد ماندنی تر گردد.